

Um atkvøðuhátt á aðalfundinum hjá FFS

Sjúkrarøktaretiska Ráðið hefur fingið eitt mál til viðgerðar frá sjúkrarøktarfrøðingi, sum undrast á, um mátin at atkvøða um innkomin mál uppá, er etiskt forsvarligur.

Tað er soleiðis, at tey sum koma á aðalfund fáa ein atkvøðuseðil. Tá atkvøðugreiðslan er, biður orðstýrarin tey lyfta atkvøðuseðilin upp, sum eru fyri uppskotinum. Tá atkvøðuteljararnir hava talt liðugt, verða tey, sum er ímóti uppskotinum, biðin um at gera tað sama.

Sjúkrarøktarfrøðingurin sum hefur sent okkum málið til viðgerðar heldur, at hesin mátin er ónøktandi, tí veljarin er ikki dulnevndur. Viðkomandi sigur m.a. “Eg hugsar, um tað eru fleiri, sum bara velja tað sama sum hini, tá tað verður gjørt uppá handan mátan. At man kanska ikki gevur sær so nógv far um hvat man atkvøður ella at man ikki ynskir at fara ímóti tí, sum meirilutin atkvøður. Serliga tá man skal atkvøða um viðkvæm mál”

Ráðslimirnir eru ikki á einum máli um, hvat er rættast at gera og undir viðgerðini komu ymiskar grundgevingar fram, bæði fyri og ímóti

Grundgeving fyri opnari atkvøðugreiðslu

Gjøgnumskygni og ábyrgd: Ein opin atkvøðugreiðsla tryggjar, at tilgongdin er gjøgnumskygd, og at limir standa til svars fyri síni atkvøðu. Hetta kann síggjast sum ein dygd, har ein alment stendur við sínar meiningar og tekur ábyrgd av felags avgerðum.

Felagsskapskensla og demokrati: Tá atkvøðugreiðslan er sjónlig, kann tað styrkja um kensluna av felagsskapi og felags engagementi, tí limirnir ikki fjala sínar áskoðanir aftanfyri dulnevni. Hetta kann menna eitt meira virkið og erligt orðaskifti.

Fyribyrging av óhepnari ávirkan: Um atkvøðurnar eru dulnevndar, kann tað møguliga lata upp fyri fjaldum dagskráum ella taktiskum atkvøðum, har limir atkvøða uttan at skula standa til svars fyri sítt val. Ein opin atkvøðugreiðsla minkar um vandan fyri fjaldari manipulation og kann virka fyri, at allar avgerðir verða tiknar í einum opnum og ábyrgdarfullum umhvørvi.

Grundgevingar ímóti opnari atkvøðugreiðslu

Vandi fyri bólkatrýsti og konformiteti: Stúranin hjá sjúkrarøktarfrøðinginum snýr seg um, at opin atkvøðugreiðsla kann føra til bólkatrýst, har limir kenna seg noyddar at atkvøða við meirilutanum, heldur enn at fylgja síni egnu sannføring. Tað kann avmarka persónliga sjálvræðið og umhugsanina í atkvøðutilgongdini. Í støðum har avgerðir hava týðandi etiskar ella fakligar avleiðingar, er tað serliga umráðandi, at hvør einstakur limur kann taka eina væl umhugsaða avgerð uttan óneyðugt sosialt trýst.

Vantandi dulnevni kann forða fyri erligari atkvøðugreiðslu: Í førum við viðkvæmum avgerðum kunnu summir limir lata vera við at atkvøða eftir síni veruligu sannføring av ótta fyri neiligum avleiðingum, so sum at verða sosialt útihýstur ella missa kollegiala virðing. Ein dulnevnd atkvøðugreiðsla kann tryggja, at allir limir atkvøða frítt uttan ótta, og soleiðis stuðla einari fakliga og etiskt haldgóðari avgerðarprosess.

Ójavnvág í valdi og ávirkan: Um ávisir limir hava sterkari rødd ella hægri status í bólkinum, kann ein opin atkvøðugreiðsla geva teirra áskoðanum framíhjárætt, tí onnur kunnu kenna seg noydd at fylgja teimum. Ein dulnevnd atkvøðugreiðsla hevði kunnað mótvirkað hesi ójavnvág og

tryggjað, at allar atkvøður veruliga telja líka nógv, uttan mun til fakliga ella sosiala støðu hjá limunum.

Lítla samfelagið

Hóast bólkatrýst og ótti fyri sosialum avleiðingum kunnu gera seg galdandi í nógvum samanhangum, verður hetta ofta styrkt í smáum samfeløgum. Í Føroyum eru sjúkrarøktarfrøðingar ofta bæði í vinar- og/ella familjutilknýtið við hvønnann, umframt at verða fak, -og starvsfelagir. Tá kann ein opin atkvøðugreiðsla gera tað enn torførari at vera óheftur í síni avgerð. Ótti fyri at skala samstarvið, skapa ósemjur ella órógva eitt lítið, samansjóðað umhvørvi kann føra til, at fólk atkvøða meira út frá sosialum bindingum enn eftir fakligari ella etiskari sannføring. Tað ger spurningin um dulnevni serliga viðkomandi í fakfelagsskapi, har viðkvæmar avgerðir skulu takast.

Samanumtikið

Samanumtikið stendur valið millum gjøgnumskygni og ábyrgd øðrumegin, og persónligt sjálvræði og frælsi frá óneyðugari ávirkan hinumegin. Ein opin atkvøðugreiðsla kann stuðla transparentum og ábyrgdarfullum avgerðarprosesseum, men samstundis kann hon eisini føra til bólkatrýst og konformitet, sum ger tað torførari hjá einstøkum limum at taka eina veruliga sjálvstøðuga avgerð. Í fakligum og etiskum viðkvæmum málum kann tað tí vera ein fyrimunur, at tryggja dulnevnda atkvøðugreiðslu, soleiðis at hvør limur kann atkvøða frítt uttan ávirkan frá fakligum ella sosialum bindingum.